

O TRADICIONALNOJ ISTARSKOJ KUHINJI I OVOJ KUHARICI

U genezi istarske kuhinje dvije su povijesne i socijalne činjenice imale presudan utjecaj: siromaštvo u kojem se do prije stotinjak godina u Istri (pogotovo na selu) živjelo te mnoge smjene kolonizatora i osvajača i čest protok ljudi iz raznih krajeva i kultura. Siromaštvo je poticalo blagotvornu maštovitost i virtuoznost domaćica-majki da ni od čega naprave nešto, a novi osvajači i ljudi koji su u Istru dolazili iz raznih krajeva i s raznim namjerama donosili su kuharske blagodati i vještine iz krajeva odakle su dolazili. Tim dvama osnovnim razlozima treba zahvaliti za današnje mjesto istarske gastro-scene među vodećima u našoj zemlji. U to sam se uvjerila krstareći istarskim selima i gradovima, pažljivo bilježeći sastojke i načine pripreme starih istarskih jela, zadivljena njihovom jednostavnošću i ukusnošću, što me uvijek iznova privlači istarskim štednjacima i pričama vrijednih domaćica.

Bogatstvo današnjeg blagovanja u Istri razlikuje se u sjevernom i južnom dijelu. Na sjeveru je prisutan utjecaj Austro-Ugarske s knedlima i kiselim kupusom, a na jugu Mletačke Republike s punjenim tijestom i umacima. Sve je to obogaćeno iskustvima raznih putnika namjernika koji su prošli ili se skrasili na Poluotoku. U sjevernim se krajevima jela broskva i okruglice od kruha, a u južnim njoki i pašta; na sjeveru sušeno i dimljeno meso, na jugu divljač i tu i tamo nešto mesa. Riba se jela ne samo na obali, već na širem području. Boškarin se rijetko jeo, bio je previše dragocjen, kao radno govedo služio je naraštajima, spašavao mnoge obitelji, pa se čak koristila uzrečica da je lakše preboljeti gubitak djeteta, nego boškarina.

Na bogatstvo i osobitosti istarske kuhinje, uz navedene utjecaje, presudno je utjecalo i istarsko podneblje i sve ono bilje, povrće, trave i začini što na ovom području bogato rode, a osobito maslinovo ulje, što sve skupa daje raznolikost, ali istodobno čini i konstantu istarskih jela u svakom istarskom kraju, u svako godišnje doba i u svim prilikama, a to je izraziti mediteranski štih.